

Plantes ruderals

NATURA URBANA. En els entorns humanitzats les plantes ruderals hi creixen amb molta propensió³. La raó³: els humans tendim a simplificar els ecosistemes fent-los malbé, destruint-los, deixant pas a aquelles espècies d'organismes que s'espavilen millor. Deixem els ecosistemes molt simplificats, amb poca biodiversitat, amb sòls ben adobats -nitrificats- i remenats -airejats-, on creixen espècies de plantes oportunistes aprofitadores d'espais oberts capaces de reproduir-se ràpid i en excés sense gaire competència.

Ravenissa comuna o blanca.

Ruderal ve de rodal i és aquí, a l'Anella Verda, on podrem observar plantes d'aquest grup. Moltes són plantes herbàcies seques o mortes a l'hivern i a la tardor, amb les llavors enterrades esperant millors condicions per germinar cap a la primavera o l'estiu. La ravenissa comuna, la "Diplotaxis erucoides", parenta de la col, és un exemple de ruderal de tardor i d'hivern, malgrat que pot florir a qualsevol estació tacant els vorals de blanc. N'hi ha d'altres exemples com el pipiripip, a la primavera, els sarronets de pastor, l'herba de Sant Joan o pericó i l'olivarda a l'estiu.

L'estratègia vital d'aquestes plantes és produir moltes llavors i dispersar-se al màxim, aprofitant els nutrients del sòl que els humans hem llençat de manera inconscient cap al rodal, amb excés de fertilització dels camps de correu o amb residus d'origen orgànic divers. Són plantes oportunistes, pioneres, que ocupen amb molta facilitat els espais, poc exigents, ineficients, ineficaces, que viuen en ecosistemes no gaire complexos i, a més, tenen un temps de vida curt. D'aquesta estratègia se'n diu: de la "r", la inicial de reproducció, ja que en tenen una taxa elevada. Per contra, hi ha espècies que viuen en ecosistemes més organitzats i que són molt eficients i usen els recursos amb vides llargues, són les anomenades estratègies de la "k", com ho són per exemple la majoria de mamífers.

Una petita reflexió: els humans som una mica ruderals, pioners i invasors. Ens hem dispersat per tota la Terra i hem explotat els recursos naturals de manera ineficient i ineficaz. Les poblacions empobrides es comporten, sense poder evitar-ho, com a organismes estratègies de la "r" i les poblacions riques o desenvolupades es comporten igual, però en aquest cas amb l'afegit que podrien comportar-se com a autèntiques estratègies de la "k". Tenen una certa qualitat de vida, poden arribar fins als 100 anys, es reproduïxen poc, però continuen gastant individualment els recursos naturals, que necessitarien més de dues o tres persones, grollerament, tal com si fossin estratègies de la "r".